

שאלות שנשאלו הנוגע לשבת ליו"ט ולחוקה"מ - שיעור 582

I. בעניני שבת ויום טוב

- (א) לשלח מכתבים ערב שבת וערב יום טוב מן הראוי להחמיר שיש לחוש שיגרמו חילול שבת למיעוט קטן של יהודים מחללי שבת אמנם במקום שהמיעוט הוא מיעוט שאינו מצוי אין להחמיר (אג"מ ג - מ"ו)
- (ב) לצאת במוך דחוק בזמן הפסק טהרה - עיין בשש"כ (י"ח - הטרה פ"ו צמילוחים) דאפשר יש עליו שם מלבוש להחשיבו כמו שעון יד שנהפך למלבוש ועיין עוד באג"מ (ג - מ"ו) דיש מקום להקל שאין דרך להוציא כלל באותה מקום ועוד הוא בבין השמשות דעל הרבה שבותים לא גזרו בבין השמשות מ"מ כיון שלא מצינו זה בפירוש להיתר מן הראוי להחמיר
- (ג) מי שאם יגרוף חטמו יצא ממנו דם ואפילו אם הוא פסיק רישא שהוא פסיק רישא דלא ניהא ליה במקום צורך שיש להקל (תוספות סוכה ל"ג: ד"ה מודה) דמצוה וצורך הרבה היינו הך (ע"ז - ה)
- (ד) מי שיש לו מחברת שנמצא בו דברי תורה ויש דבוק בה עט או שאר דבר מוקצה מותר להשתמש במחברת ואם צריך יש להסיר העט שהיא כלי שמלאכתו לאיסור ואפילו אם המחברת יש לו דין בסיס הוי ג"כ רק מלאכתו לאיסור ולצורך מקומו מותר (ד"ע)
- (ה) כתר תורה שנפלה אחת מתכשיטיה דינו כדלתות כלים ועוד יש לו דין תשמישי קדושה ואינה מוקצה ואם הדרך להחזירה רפויה ואין צריך הידוק אפשר דגם זה מותר
- (ו) אשה שאין לה מי שיוציאה ידי חובת הבדלה תבדיל לעצמה ותשתה מן היין (דאיתקש זכור לשמור ועוד דיכולת להמשיך על עצמן החיוב כמו בשופר ולולב שג"כ פטורות) ויש מחלוקת אם תברך על הנר (מ"ב הל"ז - ל"ה) ואבאר
- (ז) מנעלים דמשתלפי במהרה וממילא התיר הט"ז משום דאין דרך לילך יחף ברשות הרבים (מ"ב ע"ב - ס"ח)
- (ח) לומר לנכרי להדליק אור חשמלי בסוכה בליל יו"ט כדי שיוכל לאכול שם עיין ברמ"א (ת"מ - ד) דאם יש לו נר בביתו מותר לצאת מן הסוכה כדי לאכול שם ועיין שם באחרונים שלא הזכירו שיוכל לומר לנכרי להדליק בשנינו ולהתיר משום שבות דשבות במקום מצוה ואפשר משום דמצטער פטור ואין כאן מצוה וכ"ש בשמיני עצרת אין להתיר וכ"ש בשבת ואבאר
- (ט) חוט חשמלי של נר חשמלי הוי ככלי שמלאכתו להיתר (אג"מ ה - כ"ג)
- (י) מי שגרבים (socks) שלו רטובים מאד מהגשמים מותר להסירם אפילו אם הוי פסיק רישא שישחוט דהוי פ"ר דלא איכפת ליה במקום צורך הרבה (תוספות סוכה ל"ג:) ובמקום מצוה וצורך הרבה היינו הך (שו"ע ע"ז - ה) וה"ה השטיח שבסוכה כשהיא רטובה
- (יא) אם נקרע רצועת מנעל אסור להסירו וליתן רצועה אחרת אלא כשנתנו באופן דהוי רק לפי שעה מותר ואבאר
- (יב) להוציא מאכלים דרך כרמלית ע"י ישראל בשנינו למי שיש מחלת Diabetes אין להתיר מ"מ הכל תלוי בהמצב ואבאר
- (יג) מותר לטאטא את השטיח (sweep the carpet) במטאטא רך ולאסוף את הפסולת שעליו דמאי שנא רצפה או שטיח (שש"כ כ"ג - ד) ועיין בשערים מצויינים בהלכה (פ - ס"ח)
- (יד) להשתמש במטריה (umbrella) ביו"ט אסור אפילו אם היה פתוח מערב יו"ט (שש"כ כ"ז - ט"ו) ועיין עוד במ"ב (ע"ז - כ"ז) ובמג"א (ע"ז - ח) שמתירים בחופת חתנים וצ"ע

II. בעניני חול המועד

- (א) מותר לילדים לצייר תמונות על נייר דהוי מלאכת הדיוט לצורך המועד (פשוט)
- (ב) המלמד ילדים שצריך לקנות חפצים לצורך תלמידיו הצריכים דברים אלו מיד לאחר המועד ממש אפשר להקל דהוא בגדר דבר האבוד
- (ג) גיהוץ מותר לצורך המועד כיון שהוא רק מעשה הדיוט אולם אם כיוון מלאכתו למועד אסור (רמ"א תקמ"א - ג) אמנם גיהוץ של אומן אסור כמו בחנויות
- (ד) לכתוב check אם הוא לצורך המועד מותר ואפילו אם אינו לצורך המועד כגון לצדקה

מותר משום שמעשה הדיוט מותר לצרכי רבים

ה) מותר לקנות לצורך אחר המועד כשמוכרים בזול אפילו אם אינו ספק שלא ימצא כל כך בזול לאחר המועד (הלכות חול המועד זף ל"ח כשם רב משה) וגם אם הוא חפץ שאינו נחוץ לו כ"כ ולא היה קונוהו אם לא היו מוכרים אותו בזול (ש"ס) אמנם זהו רק "בסעיל" שאינו מצוי בכל עת (ש"ס) וגם שלא יצטרך לעשות נסיעה מיוחדת מותר מ"מ אסור להחזיר המקח בחוה"מ דזה נכלל באיסור פרקמטיא (ש"ס) ואבאר

ו) מותר לכבס בגדי קטנים במועד שדרכם להתלכלך תדיר ואין צריך לקנות ואפילו הוא עשיר גדול (ש"ס)

ז) מותר לבנות סוכה אפילו בסוף יום שביעי אפילו באיסורי דאורייתא (בה"ל תרל"ז - ה' ד"ה עוש"ס) כמו בתפילין שמותר לכתוב לצורך המועד

ח) טיולים ונסיעות בעלמא - עיין במ"ב (תק"ל - ז) דאמר רב אבא בר ממל אילו היה מי שימנה עמי התרתי מלאכת מקח וממכר בחוה"מ שאיסור גדול בשחוק יותר ממלאכה שכוונת השי"ת בנתינת המועד היתה כדי להדבק ביראה ולעסוק בתורה

ט) מי שאינו קונוהו אלא מזמין חפץ מותר שאין זה ענין של מקח וממכר (שו"ת עמק התשובה פ"ו)

י) מותר לעשות נקבים בהפלאסטיק שמכסה הסכך כדי שירדו המים שנפל מהגשמים ואפילו אם צריך להשתמש בסולם גדולה

יא) אשה שלא מצא בגד חדשה במקומם יכולה לקנות במקום שהיא שם בחוה"מ אם צריכה זה למועד ויום טוב

יב) כל רפואה מותר בחול המועד אפילו במלאכה גמורה (תקל"ז - ז ובמ"ב ה) וע"ע באג"מ (ג - ט"ח) שכתב דאם אפשר לחכות אין להתיר (להדביק כיסוי שן)

יג) סתירת סוכה אין להתיר אלא אם הוא לצורך המועד דהוי רק מעשה הדיוט וע"ע במ"ב (תרס"ו - ה) שלא לסתור ביום ז' דהא כל היום חובתו לישן ולאכול ולא משום איסור סתירה וכ"ש דמותר אם יש ספק דבר האבוד מהרוחות וכדומה

III. בעניני סוכות ועוד

א) סוכה אף על פי שלא נעשית לשם מצוה כשרה והוא שתהיה עשויה לצל כגון סוכת אינו יהודי ונשים וקטנים (תרל"ה - ה) ובלבד שיחדש בו דהיינו אפילו טפח על טפח (מ"ב תרל"ז - ד)

ב) יש לזיזהר שלא לתלות שום נוי סוכה רק בפחות מד' טפחים לסכך של הסוכה לפי זה אין לתלות פירות או כלים דברים שפסול לסכך בהם אפילו לנוי אלא בתוך ד' טפחים לסכך ומ"מ לענין תליית מנורות בסוכה נגד השלחן אין צריך להחמיר שיהיו בתוך ד' טפחים ויותר טוב להרחיק מן הסכך משום חשש שריפה (מ"ב תרכ"ז - ט"ו)

ג) בגדר נסדק הלולב כהימנך לפסול עיין בלבושי שרד (תרמ"ה - ט) דהוי במשהו לשיטת הרמ"א (תרמ"ה - ז) ויש מקילים עד שנתרחקו זה מזה הרבה (הגהות מהרש"ם וחזו"א קמ"ה - ה) ונראה כזה Y

ד) אשה אינה מחויבת לשהות עד שבעלה מביא לה לולב ויכולה לאכול קודם שבירכה שנשים פטורות ממצוה זו ככל מצות עשה שהזמן גרמא (ד"ע)

ה) אסור לומר שאתרוג דחבריך היא מורכב בלא ידיעה אולי שלך הוא המורכב דמום שבך אל תאמר בחברך

ו) מי שנוהג שלא לשתות שום דבר חוץ לסוכה והוא נוסע באוירון לדבר מצוה דינו כעוסק במצוה או לכל הפחות כהולכי דרכים ופטור ואין צריך התרת נדרים (ד"ע)

ז) נסיעות וטיולים אסורים אם יפטור עצמו ממצות סוכה (אג"מ ג - ג')

ח) מי ששכח לומר הקרבנות ששייך לחול המועד בתפילת מוסף דשבת אין צריך לחזור ולהתפלל (אג"מ ד - כ"ה)

ט) בענין מכירת הכיבודים בבית הכנסת למי שאינו רוצה לקנות אלא כוונתו רק להגביה דמיו כדי שיזכה המוסד צ"ע אם נחשב גניבת דעת ואבאר